

"Faxen" foto: Løkse, Tuva

Fartøyvernets insentivordning

SAVOS-ordningen

Bakgrunn

«SAVOS» startet som et samarbeidsorgan for fylkeskommunene på Sør- og Vestlandet.

Samarbeidsorganet for fylkeskommunene på Sør- og Vestlandet etablerte en ordning der fylkenes egne bevilgninger til fartøyvern ble belønnet med at Riksantikvaren bevilget samme sum til fylkene for lokal fordeling.

SAVOS-ordningen er i dag åpen for samtlige fylkeskommuner, Sametinget og kommuner som selv bevilger tilskudd til fartøy som er fredet eller vernet, og

disse kan dermed søke Riksantikvaren om et tilsvarende beløp fra statsbudsjettets kapittel 1429 post 74 fartøyvern. Slik ordningen har vært forvaltet har Riksantikvaren doblet den delen av tilskuddet som møter kravene i post 74, så de som deltar i ordningen kan fordele det dobbelte av det de selv bidrar med.

Definisjoner

Med fredete fartøy menes fartøy som er fredet etter kulturminneloven § 14a. Med vernet fartøy menes fartøy som er tildelt status som vernet etter søknad og særskilt avtale med Riksantikvaren.

Målsetting

Målsettingen med ordningen er å øke det samlede tilskuddet til fartøyvernet.

Hvem kan benytte ordningen?

Alle landets fylkeskommuner, Sametinget og kommuner som gir tilskudd over egne budsjetter til verna eller freda fartøy i sitt område.

Riksantikvaren stiller krav til hva tilskuddene gis til

Alle midlene innenfor SAVOS-ordningen skal gå til fartøy som er fredet eller vernet. Dette gjelder både den lokale/regionale og statlige delen. Den statlige delen av tilskuddene skal følge kravene til tilskudd som følger av forskriften for post 74 fartøyvern. Dette innebærer at tilskudd kan gis til sikring, vedlikehold, istandsetting og restaurering av fredete og vernet fartøy. Og at tilskudd ikke kan gis til

- a. kostnader knyttet til dugnadsinnsats
- b. reise og opphold
- c. sertifiseringsutgifter som ikke kan defineres som antikvariske tiltak
- d. administrative utgifter hos eier
- e. museumsdrift eller -virksomhet.

Les mer om tilskudd fra post 74 fartøyvern i forskriften [FOR-2021-13.2511 «Forskrift om tilskudd til fartøyvern»](#).

Når det gjelder den lokale/regionale delen, har Riksantikvaren de siste årene sett en utvikling mot at denne i stadig større grad gis til tiltak utenfor det som er kravene til tilskudd fra post 74. Som følge av dette har Riksantikvaren sett behovet for å gjøre en presisering av SAVOS-ordningen.

Denne innebærer:

- tilskudd til SAVOS gis ikke som en automatisk dobling av den lokale/regionale andelen
- tilskudd til kommuner blir vurdert og prioritert av fylkeskommunene/Sametinget, som følge av at disse sitter i førstelinjen for forvaltning av post 74
- den lokale/regionale delen av tilskuddet skal som hovedregel være i henhold til formålet med tilskudd fra post 74. Med dette mener vi at det kan gis tilskudd til driftsrelaterte utgifter, der disse har som formål å bidra til at fartøyet ivaretas, sikre de frivilliges engasjement eller bidra til verdiskaping. Vurderingen av hva som er innenfor og utenfor blir det fylkeskommunene og Sametinget som må foreta.

I særlige tilfeller kan utgifter til nødvendig sertifiseringer inkluderes i den regionale/lokale delen av ordningen.

Informasjon om søknad og søknadsfrist

Fylkeskommunene og Sametinget inkluderer sin SAVOS-søknad i den ordinære søknaden om tilskudd fra Riksantikvaren fra post 74. Fristen er 5. januar. Kommuner som ønsker å delta i ordningen sender sin søknad til sin respektive fylkeskommune/Sameting, med søknadsfrist 1. november. Begrunnelsen for dette er at det er fylkeskommunene/Sametinget som er ansvarlig for å følge opp de enkelte fartøyvernprosjektene, og derfor også foreta prioriteringer i den overordnede søknaden om tilskudd fra Riksantikvaren.

I søknadsprosessen holder det at lokal/regional administrasjon har innstilt

til politisk vedtak om egen bevilgning. Dersom søknaden innvilges vil Riksantikvaren tildele et tilskudd på inntil samme beløp som fylkeskommunen, Sametinget eller kommunen selv oppgir at de bevilger.

Rapportering/utbetaling

SAVOS-midler utbetales fra Riksantikvaren til fylkeskommunene og Sametinget sammen med de ordinære tildelingene fra post 74 til fartøyvern.

SAVOS-midlene fra fylkeskommunene til kommunene utbetales etter anmodning. Dersom tildelingen fra kommunen ikke har fulgt retningslinjene vil ikke fylkeskommunene kunne utbetale SAVOS-tilskuddet.

Utbetaling fra fylkene, Sametinget og kommunene til fartøy

Midlene til fartøyene fra fylkene, Sametinget og kommunene utbetales etter at prosjektene er utført og fartøyeierne har levert godkjent rapport og dokumentasjon i henhold til tilskuddsbrevet.

Ved rapportering til Riksantikvaren om midler innenfor SAVOS-ordningen, skal det gis informasjon om fordelingen av de samlede tilskuddene, dvs. både egne og Riksantikvarens tilskudd.